

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Tildeling av bevilgning til Den høyere påtalemyndighet

Statsbudsjettet

2012

Kap. 445

INNHold:

1.	INNLEDNING	3
2.	DEN HØYERE PÅTALEMYNDIGHETS ROLLE OG OPPGAVE.....	3
3.	OVERORDNEDE MÅL OG UTFORDRINGER.....	4
3.1	Hovedutfordringer og satsninger i 2012.....	4
4.	BUDSJETTRAMMER FOR 2012	5
4.1	Budsjettramme kap. 445 Den høyere påtalemyndighet.....	5
4.2	Forvaltning av budsjettrammen.....	5
5.	PRIORITERINGER OG RESULTATMÅL FOR 2012.....	6
6.	EVALUERINGER.....	14
7.	FRISTER OG DATOER	15
8.	FULLMAKTER	15
8.1	Fullmakter med hjemmel i Stortingets bevilgningsreglement	15
8.2	Bygge- og leiekontrakter	16
8.3	Øvrige fullmakter.....	17
9.	FELLESFØRINGER.....	18
9.1	Sikkerhet og beredskap	18
9.2	IKT	19
9.3	IA-avtalen	19
9.4	Likestilling	19
9.5	Brukerundersøkelser	20
9.6	Statistikk for antall arbeidsplasser	20
9.7	Tilgjengeliggjøring av offentlige data for viderebruk.....	20

1. INNLEDNING

Det vises til Prop. 1 S (2011-2012) fra Justisdepartementet og Budsjettinnst. S. nr. 6 (2011-2012). Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak av 2. desember 2011. Brevet presenterer de økonomiske rammene for Den høyere påtalemyndighet i 2012, jf. Økonomireglementet § 7 og Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 1.4. Justisdepartementet konkretiserer i tildelingsbrevet de målsettinger som er lagt frem i Prop. 1 S (2011-2012) og delegerer nødvendige fullmakter og budsjettmidler for virksomheten i det kommende budsjettåret.

Videre vises til "Politisk plattform for flertallsregjeringen 2009-2013" (særlig kap.16-17). Denne gir signaler om innretning på tjenesten, og forventninger til Den høyere påtalemyndighet i perioden.

Justisdepartementet legger i tildelingsbrevet vekt på å omtale endringer og områder som krever en spesiell oppfølging. Riksadvokaten har et selvstendig ansvar for å følge opp sentrale dokumenter fra Stortinget og regjeringen, handlingsplaner og andre dokumenter som gir føringer og oppdrag innenfor virksomhetens ansvarsområde. For nærmere omtale vises til Prop. 1 S (2011-2012). Riksadvokaten må være forberedt på å følge opp/iverksette tiltak i uforutsette saker som kan komme i løpet av året, og som ikke er spesielt omhandlet i tildelingsbrevet.

Justisdepartementet vil i 2012 legge økt vekt på hvordan styringen og oppfølgingen av virksomhetene i justissektoren gjennomføres. Som et ledd i dette arbeidet vil Justisdepartementet blant annet etablere et eget etatsstyringsforum ledet av assisterende departementsråd hvor sentrale utfordringer og forslag til endringer i styringskonseptet vil bli adressert. Sentralt for dette arbeidet vil være en vektlegging av prinsippene for mål og resultatstyring. For 2012 vil styring og oppfølging av virksomhetene skje i regi av fagavdelingene i Justisdepartementet.

2. DEN HØYERE PÅTALEMYNDIGHETS ROLLE OG OPPGAVER

Påtalemyndighetens hovedmål er den samme som for hele justissektoren – å bidra til å redusere kriminaliteten i Norge. Den høyere påtalemyndighet skal bidra til dette gjennom egen straffesaksbehandling og fagledelse.

Riksadvokaten har det faglige og administrative ansvaret for den høyere påtalemyndighet og den overordnede faglige ledelsen av straffesaksbehandlingen i politidistriktene, politiets særorganer og Politiets sikkerhetstjeneste. Økokrim er både et statsadvokatembete og en sentral politienhet. Riksadvokaten er således den faglige overordnede for Økokrims påtalemessige virksomhet, mens Politidirektoratet har det overordnede ansvaret for Økokrims øvrige virksomhet og administrative forhold.

Riksadvokaten avgjør tiltalespørsmål i de aller alvorligste straffesakene (saker som kan medføre lovens strengeste straff) og er klageinstans for påtalevedtak truffet av statsadvokatene og Spesialenheten for politisaker.

Statsadvokatene avgjør tiltalespørsmål og fører selv for retten de alvorligste

straffesakene. Statsadvokatene har dessuten en sentral funksjon i den faglige oppfølgingen av straffesaksbehandlingen i politiet, og er klageinstans for politiets avgjørelser i straffesaker. Statsadvokatene fører tilsyn med straffesaksbehandlingen i politidistriktene og skal på den måten bidra både til økt effektivitet og rettsikkerhet. Statsadvokatembetene må innrette virksomheten slik at det blir en hensiktsmessig balanse mellom de ulike virksomhetsområdene (straffesaksbehandling, fagledelse og utadrettet virksomhet). I fristsakene må embetene fortsatt sørge for at påtalemyndigheten møter med aktor til den tid retten ønsker å beramme sakene. Embetene må imidlertid også sørge for at det blir tid til annen straffesaksbehandling og fagledelse.

Gjennom samordning av ressurser, metodeutvikling, samt ledelses- og kompetanseutvikling skal Riksadvokaten gi kvalifisert støtte og service til den øvrige del av påtalemyndigheten. Riksadvokaten skal utvikle gode styringsformer og sikre høy påtalemessig kompetanse. Riksadvokaten skal sørge for at driften er effektiv, at produksjonen skjer til lave kostnader, at den gir de ønskede resultater og at en raskt kan tilpasse seg endrede behov og forutsetninger uten at dette går på bekostning av rettssikkerheten.

3. OVERORDNEDE MÅL OG UTFORDRINGER

I Prop. 1 S (2011-2012) angis hovedmålene for politiet og påtalemyndigheten i 2012. Følgende mål er relevante for Den høyere påtalemyndighet:

1. Redusert kriminalitet
2. God rettssikkerhet for individer og grupper
3. Økt trygghet og samfunnssikkerhet
4. En mer effektiv justissektor
5. Helhetlig og konsekvent innvandrings- og flyktningpolitikk

Hovedmålene er utgangspunkt for de delmål og resultatmål som angis i punkt 4 «Prioriteringer og resultatmål for 2012» og de krav som stilles til rapportering, jf. også mal for årsrapport.

3.1 Hovedutfordringer og satsinger i 2012

Det er en hovedutfordring å sørge for trygghet i samfunnet. Målet er å forebygge bedre, reagere raskere, oppklare mer og rehabiliterer bedre.

Hovedutfordringen for den høyere påtalemyndighet vil også i 2012 være å sikre en målrettet og effektiv straffesaksbehandling av høy kvalitet som ivaretar rettssikkerhet og menneskerettigheter.

Som faglig ansvarlig for straffesaksbehandlingen er en godt fungerende påtalemyndighet, herunder godt fungerende statsadvokatembeter, en forutsetning for at straffesakskjeden skal fungere og de overordnede mål om redusert kriminalitet kunne nås.

På disse områdene ber departementet om at det redegjøres særskilt for strategier, status og utvikling i både halvårsrapporten og årsrapporten.

Departementet ber om å få en vurdering i første styringsdialogmøte 2012 av identifiserte, vesentlige risikoer for at mål og resultater og sentrale tiltak ikke kan oppnås og de tiltak som ut fra en vesentlighetsvurdering iverksettes innenfor virksomhetens fullmakter for å redusere disse risikoene, samt om restrisiko er akseptabel.

4. BUDSJETTRAMMER FOR 2012

4.1 Budsjettramme kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Følgende midler stilles til disposisjon i 2012:

Kap. 445		<i>(i 1000 kr)</i>
Post 01	Driftsutgifter	142 356

Viktige endringer i tildeling på kap. 445 post 01 (fra 2011):

Tiltak	Beløp
Arbeidet som følge av angrepene 22.juli 2011	5,420 mill. kroner
Kompensasjon for lønns- og prisstigning	2,686 mill kroner

4.2. Forvaltning av budsjettrammen

Riksadvokaten må tilpasse sitt aktivitetsnivå til gjeldende rammer og fullmakter for 2012, og planlegge virksomheten med dette som forutsetning. Departementet er kjent med at Den høyere påtalemyndighet har en stram budsjettsituasjon. Tildelt bevilgning skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til forutsatte resultater. Sammen med kravet om realistisk budsjettering tilsier dette at man ved planlegging av aktivitetsnivået ikke kan basere seg på at det gis noen tilleggsbevilgninger gjennom året, og evt. foreta en betydelig reduksjon i aktivitetsnivået 2. halvår dersom ekstra midler ikke tildeles.

Den aktiviteten som virksomheten driver i dag og nye tiltak som settes i gang i 2012, må helt ut dekkes innenfor den tildelte budsjettrammen. I internbudsjettet for 2012 må virksomheten derfor innarbeide dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til den aktivitet virksomheten har planlagt for 2012.

I tråd med intensjonene i Reglementet for økonomistyring skal budsjettet fordeles på tidsperioder innenfor budsjettåret på en hensiktsmessig måte, avhengig av erfaringsmessig inntekts- og forbruksmønster. Dette for å sikre løpende kontroll med at forbruket er i samsvar med tildelt bevilgning og at det ikke oppstår mer- eller mindreforbruk.

Dersom det oppstår uventede utgifter i løpet av året må virksomheten dekke utgiften ved omdisponeringer innenfor den tildelte rammen. Departementet vil peke på den frihet som virksomhetene har gjennom budsjettfullmaktene, til omdisponering/ omprioritering innenfor den tildelte budsjettrammen. Disse mulighetene må utnyttes maksimalt. Dersom virksomheten ikke kan finne dekning for utgiftene ved å utnytte disse budsjett-

fullmaktene, må virksomheten vurdere reduksjoner i den planlagte aktiviteten. I den grad det oppstår vesentlige endringer i de forutsetningene og premisser som er lagt til grunn i tildelingsbrevet, og dette vil kreve større omprioriteringer, skal det være en dialog mellom Riksadvokaten og Justisdepartementet før eventuelle tiltak og beslutninger fattes.

Justisdepartementet har fordelt alle budsjettmidlene for å sikre forutsigbare budsjett-rammer for underlagte enheter. Riksadvokaten kan derfor i løpet av året bli pålagt å finne dekning for uforutsette utgifter hvis særlige behov oppstår.

Årseffekt i 2012 av lokale forhandlinger høsten 2011, må dekkes innenfor rammen på kap. 445. Overføring av eventuelle ubrukte bevilgninger fra 2011 til 2012 vil bli foretatt og meddelt riksadvokaten etter avstemming av regnskapet for 2011.

Departementet ønsker i minst mulig grad å øremerke bevilgninger. I enkelte tilfeller er det imidlertid nødvendig med en tett dialog mellom Justisdepartementet og Riksadvokaten om bruk av bevilgningene. Dette gjelder spesielt de budsjettmessige virkningene som regjeringens og Justisdepartementets handlingsplaner får.

Informasjon til departementet

Riksadvokaten fastsetter bevilgningen til statsadvokatembetene. Justisdepartementet ønsker informasjon om hovedtallene i budsjettet, og ber derfor innen 15.2.2012 om å få oversikt over:

- rammen til drift til Riksadvokaten og statsadvokatembetene
- avsetninger til sentrale prosjekter og reserve.

Det vises for øvrig til de budsjettekniske forutsetninger og budsjettfullmakter som fremgår av tildelingsbrevets kapitler 5-7.

5. PRIORITERINGER OG RESULTATMÅL FOR 2012

Det vises til hoved- og delmål for politi- og lensmannsetaten i Prop. 1 S (2011-2012), jf. også pkt. 1 i dette brevet. Justisdepartementet ber om at det i halvårs- og årsrapporten rapporteres på måloppnåelse i forhold til politi- og påtalemyndighetens målstruktur med hovedmål og delmål. Utviklingen de tre siste årene bør også framgå av rapporteringen. Videre bes det om at riksadvokaten i årsrapporten rapporterer om straffesaksbehandlingen, basert på statsadvokatenes inspeksjonsrapporter, holder tilstrekkelig kvalitet.

Hovedmål	1. Redusert kriminalitet
Delmål	1.1 Styrket kriminalitetsforebyggende arbeid
Beskrivelse	Kriminalitetsforebygging er nødvendig for å nå målet om redusert kriminalitet og økt trygghet. Det kriminalitetsforebyggende arbeidet skal støtte opp under tre sentrale prinsipper i regjeringens forebyggende strategi; Kunnskapsforankring, tidlig innsats og

	styrket samarbeid og samordning gjennom lokale samarbeidsstrukturer.			

Delmål	1.2 Effektiv straffeforfølgning			
Beskrivelse	Målet om redusert kriminalitet avhenger av effektiv straffeforfølgning, først og fremst gjennom at straffbare handlinger blir avdekket og oppklart, og at de skyldige blir ilagt adekvat reaksjon. Inndragning av straffbart utbytte er en meget viktig sanksjon i kampen mot organisert og profittmotivert kriminalitet. Rask etterforskning og irettføring er særlig viktig når siktede sitter varetektsfengslet og i saker som gjelder unge lovbytere. Det samme gjelder for voldskriminalitet og vinningskriminalitet begått av gjengangere. Høy kvalitet på etterforskning og irettføring, høy oppklaringsprosent, rask saksbehandling og adekvat reaksjon er sentrale mål for straffesaksarbeidet.			
<i>Styringsparameter</i>	<i>Resultatkrav</i>	<i>Frist</i>	<i>Rapportering</i>	<i>Kilde</i>
Statsadvokatens tid for å avgjøre spørsmål om tiltale, eller oversende saken til riksadvokaten vedr. unge lovbytere, med innstilling om avgjørelse fra mottak fra politiet	15 dager	31/12	Halvårs- og årsrapport	
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i påtale- og klagesaker	30 dager, og 90 prosent av sakene skal være avgjort innen dette tidsrom	31/12	Halvårs- og årsrapport	
<i>Konkrete tiltak:</i>	1. Riksadvokaten forventes å bidra i Politidirektoratets utredning av økoteamenes organisering og ressursbehov.	31/12	Årsrapport	Prop. 1 S, s.108
<i>Konkrete føringer</i>	1. Gjennom sin fagledelse har Den høyere påtalemyndighet et overordnet ansvar for å følge opp straffesaksbehandlingen i politiet. Den overordnede styringen og oppfølgingen av straffesaksbehandlingen i politidistriktene forutsettes å skje i nært samarbeid med Politidirektoratet og politidistriktene. De sentrale mål og frister for straffesaksbehandlingen i politiet fremgår av Prop. 1 S			

	<p>(2011-2012), departementets tildelingsbrev til Politidirektoratet og riksadvokatens årlige mål- og prioriteringsskriv. Hovedelementene i Den høyere påtalemyndighets fagledelse skal videreføres blant annet gjennom å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • delta i beslutningsprosessen når prioriteringer og mål for straffesaksbehandlingen i politiet fastsettes i dialog med Politidirektoratet og politidistriktene • gi retningslinjer for og følge opp straffesaksbehandlingen i politiet, herunder foreta tilsyn og kvalitetskontroll av politiets etterforskning og påtaleavgjørelser • bidra til å heve kompetansen i politiet gjennom instruksjon, veiledning og opplæring. 	
<i>Konkrete føringer</i>	<p>2. Riksadvokaten orienterer i eget brev ifm. halvårs- og helårsrapporteringen om resultatene for politiets straffesaksbehandling i forhold til følgende mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for oppklarte forbrytelsessaker i politi- og lensmannsetaten skal, der det ikke er fastsatt særskilte frister, ikke overstige 120 dager. - Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i oppklarte voldssaker skal ikke overstige 90 dager fra anmeldelse til påtalevedtak i politiet. - Spørsmålet om tiltale for unge lovbrytere skal avgjøres innen seks uker (42 dager) - Gjennomsnittlig oppklaringsprosent for alle kriminalitetstyper skal være minst 38 pst. 	Prop. 1S, s. 113
<i>Konkrete føringer:</i>	<p>3. Omfanget av straffesaksrestanser eldre enn 12 måneder er relativt høy. Riksadvokaten må i samarbeid med Politidirektoratet snu utviklingen.</p>	
	<p>4. Den høyere påtalemyndighet forventes å delta aktivt i «Forum for samhandling i straffesakskjeden».</p>	Prop. 1 S, s.48
	<p>5. Det skal satses mer på etterforskning og etterforskningsledelse i politi- og lensmannsetaten. Det skal legges særskilt vekt på oppfølgingen av kvaliteten på politiets</p>	Prop. 1 S, s.112

	etterforskning og påtaleavgjørelser. Statsadvokatene må føre tilsyn med at påtalemyndigheten i politiet holder riktig reaksjonsnivå på sine påtaleavgjørelser og påstander for domstolene.	
<i>Konkrete føringer</i>	6. Arbeidet for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner (§219) og voldtekt (§192) skal prioriteres. Det er et mål at anmeldelsestilbøyeligheten øker og at dette fører til økt avdekking av disse sakene.	
	7. Regjeringen arbeider for bedre forebygging og mer effektiv avdekking og straffeforfølgning av vold og seksuelle overgrep mot barn. Særlig skal vektlegges arbeidet med å hindre internettrelaterte overgrep mot barn.	Prop. 1 S, s.102
	8. Regjeringen vil ha økt bruk av konfliktråd for unge lovbrøyttere.	Prop. 1 S, s.114
	9. Bekjempelse av alvorlig organisert kriminalitet skal fortsatt prioriteres. For å lykkes er det avgjørende at politiet og påtalemyndigheten har høy faglig kompetanse. Samordnede tiltak fra politi og påtalemyndighetens side er en forutsetning for en effektiv bekjempelse. Bekjempelse av alvorlig og organisert kriminalitet forutsetter et tett samarbeid på tvers av distriktsgrenser og profesjonsgrenser, samt internasjonalt.	Prop. 1 S, s. 104 Meld. St.7 (2010-2011)
	10. Den høyere påtalemyndighet har i samarbeid med Politidirektoratet et ansvar for å samordne politidistriktenes innsats mot mobil vinningskriminalitet. Med utgangspunkt i Riksrevisjonens undersøkelse av politiets arbeid med vinningskriminalitet skal arbeidsmetodikk og arbeidsformer som gir gode resultater på vinningskriminalitet implementeres i alle politidistrikter.	Prop. 1 S, s. 100
	11. Helt sentralt i arbeidet mot organisert kriminalitet står styrkingen av samordningsorganet. Organet skal få et bredere mandat som gir enda bedre grunnlag for å styre den samlede politiinnsatsen. Riksadvokaten forventes å bidra aktivt i dette arbeidet	Prop. 1 S, s. 104
	12. Innsatsen mot økonomisk kriminalitet skal fortsatt prioriteres høyt. Handlingsplanen mot økonomisk kriminalitet ble lagt frem 15.mars 2011, og inneholder regjeringens strategi for de	

	nærmeste tre år.	
<i>Konkrete føringer</i>	13. For å hindre at kriminalitet lønner seg skal arbeidet med inndragning av utbytte fra kriminelle handlinger intensiveres. Regjeringen ønsker økt satsning på «pengesporetterforskning i kampen mot kriminelle gjengstrukturer. Antall inndragningskrav, og inndratt beløp, skal være høyere i 2012 enn i 2011.	Prop. 1 S, s. 112
	14. Arbeid for å forebygge og bekjempe menneskehandel og menneskesmugling skal prioriteres	Prop. 1 S, s.105
	15. Bekjempelse av narkotikakriminalitet skal prioriteres i samarbeid med politiet, andre kontrollorganer, helse- og sosialmyndighetene, barnevernet og skolemyndighetene.	Prop. 1 S, s.106
	16. Videreføre samarbeidet med Russland i arbeidet mot fiskerikriminalitet i Barentshavet og styrke prioriteringen av straffesaker mot fiskerikriminalitet.	Prop. 1 S, s.108

Hovedmål	2. God rettssikkerhet for individer og grupper		
Delmål	2.1 Styrket stilling for kriminalitetsofrene		
<i>Konkrete føringer:</i>	Hjelp og støtte til ofre for kriminalitet skal videreutvikles i samarbeid med andre sentrale og lokale myndigheter. Fornærmede og etterlatte er gitt styrkede rettigheter til informasjon og deltakelse i straffesaksbehandlingen.		Prop. 1 S, s.115

Delmål	2.2 Ivareta rettssikkerheten ved straffeforfølgning		
Beskrivelse	Rettssikkerhet er de garantier borgeren har for en lovregulert, rimelig og rettferdig prosess, ved at den enkelte beskyttes mot overgrep og vilkårlig myndighetsutøvelse. Viktige tiltak i den forbindelse er DNA-reformen, oppfølging av NOU 2009:12 (Finstadutvalget) og styrkingen av personvern hensyn i politiet ved vedtakelsen av Politiregisterloven, samt oppfølging av Prop. L 135 (2010-2011) Barn og straff når det gjelder føringer for barn i politiarrest, krav til rutiner og kvalitet på registreringen av slik plassering.		

<i>Styringsparameter</i>	<i>Resultatkrav</i>	<i>Frist</i>	<i>Rapportering</i>	<i>Kilde</i>
DNA-satsingen	Økt antall treff i DNA-registrene i forhold til 2011		POD rapporter i halvårs- og årsrapport i henhold til tildelingsbrevet	Prop. 1 S, s.115
	Økt antall åstedsundersøkelser og økt kvalitet på innsendte sporprøver slik at flere DNA-sporprøver er egnet for sammenligning i registret.		POD rapporter i halvårs- og årsrapport i henhold til tildelingsbrevet	Prop. 1 S, s.115
<i>Konkrete tiltak:</i>	1. Riksadvokaten har ansvar for å utarbeide retningslinjer for registrering i DNA-registeret og innsamling av spor med sikte på DNA-analyse. Flere aktive kriminelle i DNA-registrene gir bedre forutsetninger for økt oppklaring av straffesaker.	31/12	Halvårs- og årsrapport	Prop 1S, s.115

Hovedmål	3. Økt trygghet og samfunnssikkerhet			
Delmål	3.1 Effektiv og god håndtering av forhold som skaper utrygghet			
Beskrivelse	Arbeidet med samfunnssikkerhet skal ivareta befolkningens trygghet og forebygge for uheldige konsekvenser av tilsiktede og utilsiktede hendelser. Hovedutfordringen for arbeidet med samfunnssikkerhet er å hindre tap av liv og verne om helse, miljø og materielle verdier i forbindelse med kriser og ulykker, samt alvorlig svikt i samfunnskritiske funksjoner.			

<i>Konkrete tiltak</i>	1. Det forutsettes at Den høyere påtalemyndighet har et oppdatert beredskapsplanverk som er dokumenterbart, jf. de senere års tildelingsbrev.	Halvårs- og årsrapport	
------------------------	---	------------------------	--

Hovedmål	4. En mer effektiv justissektor			
Delmål	4.1 Helhetlig, effektiv og serviceorientert politi og påtalemyndighet			
Beskrivelse	<p>Målet om en effektiv justissektor skal sikres gjennom god tilgjengelighet og service, tydelige ansvarslinjer, god ressursutnyttelse og samarbeid på tvers av ulike virksomheter og internt i politietaten.</p> <p>En åpen, effektiv og kvalitetsbevisst justissektor er viktig for forebyggingen av kriminalitet og folks rettsoppfattelse. Hurtig oppfølging fra politiet, rask påtaleavgjørelse og rask straffegjennomføring har forebyggende effekt. Måloppnåelse og resultater må stå i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav, og eventuelle vesentlige avvik må forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning. Videre må ressursbruken være effektiv.</p> <p>IKT er en forutsetning for en rettssikker og effektiv utøvelse av politiets oppgaver. Dette området skal derfor styrkes som strategisk satsingsområde.</p> <p>Det er viktig med gode styringssystemer for informasjonssikkerhet. IKT-systemer som er i drift og forvaltning skal jevnlig undergis en risiko og sårbarhetsanalyse.</p>			
<i>Konkrete tiltak</i>	Gjennomføre risiko- og sårbarhetsvurderinger på systemer som vurderes som samfunnskritiske. Etablere rapporteringsrutiner til departementet for hendelser som truer eller kompromitterer IKT-sikkerheten.	31/12	Halvårs- og årsrapport	
<i>Konkrete føringer</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. En god utnyttelse av ressursene forutsetter at sentrale innsatsfaktorer som bemanning, kompetanse, organisering og IKT prioriteres høyt. 2. Riksadvokaten har et ansvar for at bruk og utvikling av IKT i Den høyere påtalemyndighet skjer på en slik måte at det sikrer høy kvalitet og mest mulig effektiv ressursutnyttelse i oppgaveløsningen. 3. IKT-arbeidet skal følge gjeldende IKT-strategi for justissektoren og anerkjente standarder, både når 			

	det gjelder arkitektur og informasjonssikkerhet.	
--	--	--

Hovedmål	5. Helhetlig og konsekvent innvandrings- og flyktningpolitikk
-----------------	--

Delmål	5.2 Rask retur av utlendinger uten lovlig opphold	
Beskrivelse	<p>Det er et mål at personer uten lovlig opphold returnerer rask, og primært frivillig, men om nødvendig med tvang.</p> <p>Strategi for returområdet 2011-2016 av 01.07.11 har som formål å fremme en koordinert, fokusert og effektiv innsats på returområdet. Strategien har tre hovedmål: helhetlig og resultatorientert returarbeid, rask retur og varige returløsninger. Å nå disse målene er et tverrgående ansvar for virksomheter innen straffesakskjeden og utlendingsforvaltningen. Strategien løfter frem mål og tiltak de berørte virksomhetene skal strekke seg etter over et lengre tidsrom enn det enkelte budsjettår.</p> <p>Utenlandske innsatte i norske fengsler skal raskere overføres til fortsatt straffegjennomføring i hjemlandet, jf. hurtigprosedyren for utvisning av straffedømte utlendinger som omfattes av tilleggsprotokollen til den europeiske overføringskonvensjonen.</p> <p>Utlendinger som har sonet ferdig dommen skal utvises og uttransporteres fra landet.</p>	
<i>Konkrete føringer</i>	1. Riksadvokaten bes sørge for at påtalemyndigheten samarbeider med berørte myndigheter slik at straffedømte utlendinger i størst mulig grad kan overføres til hjemlandet for soning.	
	2. Et av hovedmålene til Regjeringen er å redusere kriminaliteten. Det er derfor besluttet at straffedømte og utviste utlendinger skal prioriteres med hensyn til retur til hjemlandet. Det er viktig å få en effektiv bruk av bort- og utvisningshjemlene i utlendingsloven. Det er besluttet tiltak for å forenkle saksbehandlingen i utvisningssaker. Det skal legges vekt på et godt samarbeid mellom påtalemyndigheten, politiet og Utlendingsdirektoratet.	

Andre mål og oppgaver

Risikostyring

Riksadvokaten skal gjennomføre risikovurderinger på overordnet nivå. Risikovurderingene skal relateres til mål og resultatkravene for virksomheten. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreducerende tiltak iverksettes innenfor virksomhetens fullmakter. Det skal også gjøres vurderinger om resterende risiko er akseptabel. Videre bør risikovurderingene oppdateres med jevne mellomrom.

Risikovurderingene vil inngå som en del av styringsdialogen også i 2012.

Målbruk

Departementet minner også om at Den høyere påtalemyndighet i sin skriftlige kommunikasjon skal følge kravene til målbruk i "Lov om målbruk i offentlig teneste". Det bes om at det rapporteres om dette i årsrapporten.

Internasjonalt arbeid

Det internasjonale engasjementet i justissektoren er omfattende. Departementet ber om at det i halvårsrapporten for 2011 gis en redegjørelse for virksomhetens internasjonale engasjement og eventuelle endringer i dette. Det vises her til blant annet årsrapport 2008 fra Riksadvokaten av 05.03.2009 med deres referanse Ra 06-582 HST/ISO 810.6 og Riksadvokatens brev av 30.03.2007 med referanse Ra 06-270 ISO 810.6. (Det bes om at følgende hovedinndeling benyttes på rapporteringen: Organisasjon (for eksempel EU), Forum (for eksempel Europol), Formål med deltakelsen, Aktiviteter (for eksempel arbeidsgruppe som møtes fire ganger per år) og Ansvar for oppfølging).

Dersom det tas opp saker i internasjonale fora som vil kunne medføre lovendring i Norge, ha budsjettmessige konsekvenser, eller forøvrig er politisk sensitive, skal departementet konsulteres på forhånd. Referater fra møtene skal sendes departementet.

Riksrevisjonssaker

Riksadvokaten skal sørge for at saker som Riksrevisjonen har påpekt følges opp. Dette gjelder også forhold som tidligere er tatt opp av Riksrevisjonen.

6. EVALUERINGER

På oppdrag fra Finansdepartementet har Direktoratet for økonomistyring (DFØ) etablert en internettbasert portal hvor alle evalueringer som gjennomføres i staten skal samles på ett sted. Hensikten med portalen er at det skal være en åpen løsning hvor det er mulig å søke frem og laste ned gjennomførte evalueringer blant annet etter sektor, oppdragsgiver og/eller type av evaluering. Portalen finnes på nettsidene til DFØ: <http://evalueringsportalen.no>.

7. FRISTER OG DATOER

Dato for etatsstyringsmøter mellom riksadvokaten og Justisdepartementet i 2012:

- 16. mars kl. 12-15
- 19. september kl. 12-15
- 28. november kl. 12-15

Rapporteringsfrister:

Årsrapport for 2011:	28. februar 2012
Årsrapport for 2012:	27. februar 2013
Halvårsrapport for 2012:	3. august 2012

8. FULLMAKTER

Delegert myndighet skal alltid utøves i samsvar med gjeldende lover og regler, gitte retningslinjer og intensjoner for hvorledes fullmaktene brukes. Plikten til å vise lojalitet til generelle regler som gjelder statsforvaltningen, binder tilknyttede virksomheter på samme måte som reglene binder departementet. Departementet er ansvarlig for forvaltningen av fullmaktene, selv om løpende avgjørelser fattes lokalt i underliggende virksomhet. Brudd på lojalitetsplikten kan medføre at Justisdepartementet må trekke inn fullmakter.

8.1 Fullmakter med hjemmel i Stortingets bevilgningsreglement

Fullmakter som legges til fagdepartementene er forankret i Bevilgningsreglementet.

8.1.1 Nettobudsjettering (§ 3, 4. ledd, 2. setning)

Ved utskifting av utstyr

Som hovedregel skal alle utgifter og inntekter føres opp med bruttobeløp. Det er imidlertid gitt et unntak som tillater nettobudsjettering ved utskifting av utstyr. Inntekten ved slikt salg skal føres til kredit på underpost 01.21 og 21.21. Utskiftingen må være av en slik karakter at den er et ledd i den mer rutinemessige anskaffelses- eller fornyelsesprosess. Salgsinntekter i forbindelse med utskifting kan for ett år ikke overstige 5 pst. av utgiftene til den aktuelle posten. Det vises til kgl. res. av 2. desember 2005, jf. rundskriv R-110/2005, pkt. 2.2.

8.1.2 Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste

Det kan overføres inntil 5 % av driftsbevilgningen under post 01 og post 21 til neste budsjettår. Det forutsettes at det foreligger en samlet innsparing på posten som helhet. Samtykker til overskridelse av tildelt budsjettamme overføres ikke, med unntak av lønnsoppgjør.

Søknad om slik overføring skal godkjennes av Finansdepartementet. Riksadvokaten sender søknad til Justis- og beredskapsdepartementet i regnskapsrapporten per 31. desember. Eventuelt overført beløp kan ikke disponeres før samtykke foreligger.

8.1.3 Overskridelse av driftsbevilgningen mot refusjon/merinntekt (§ 11, 4. ledd, nr. 1)

Refusjon

Riksadvokaten får fullmakt til å overskride driftsbevilgningen mot en tilsvarende refusjon i forbindelse med arbeidsmarkedstiltak, fødsels- og adopsjonspenger, sykepenger, merutgifter til lærlinger og tilretteleggingstilskudd for personale som går på aktiv sykemelding, jf. rundskriv R-101 fra Finansdepartementet. Inntektene skal føres på de respektive inntektskapitler.

8.1.4 Overskridelse mot innsparing i neste budsjettermin (§ 11, 4. ledd, nr. 3)

Riksadvokaten kan gis adgang til å overskride driftsbevilgningen til investeringsformål med inntil 5 % mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjetterminer. Riksadvokaten må i hvert enkelt tilfelle sende søknad til Justis- og beredskapsdepartementet om slikt samtykke før bevilgningen kan overskrides.

8.2 Bygge- og leiekontrakter

Rundskriv R-110/2005 gir departementene fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester som pådrar staten forpliktelser utover budsjettåret.

Inngåelse av bygge- og leiekontrakter skal skje i tråd med krav i Bevilgningsreglementet § 6 om at anskaffelsene må gjelde virksomhetenes ordinære drift og at utgiftene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden samt § 10 om at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater. Dette innebærer både krav til å vurdere mulige alternativer til leie og til å utforme vilkår i ev. leieavtale som sikrer staten best mulig betingelser i et livsløpsperspektiv. For alle avtaler utover budsjettåret må behovet for oppsigelsesklausuler og fremtidig handlefrihet nøye vurderes, særlig ved langsiktige avtaler. Det vises til nærmere omtale i Finansdepartementets rundskriv R-110/2005, pkt. 2.3.

Dersom det identifiseres et behov for nye lokaler, eller behov for justeringer i eksisterende lokaler, skal det utarbeides en funksjonsbeskrivelse, som kan legges til grunn i det videre arbeidet med lokalanskaffelsen. Av funksjonsbeskrivelsen skal det fremgå hvilke krav som må stilles til lokalene mht. funksjon, størrelse, beliggenhet og kvalitet, for at virksomheten skal kunne ivareta sine oppgaver.

Som hovedregel skal staten eie såkalte formålsbygg, såfremt det ikke kan dokumenteres at det på lang sikt vil være gunstigere for virksomheten å leie slike bygg.

Når enheter innen for Den høyere påtalemyndighet vurderer behov for nye lokaler, må det alltid vurderes om dette skal være et statlig byggeprosjekt eller et konkurransebygg. Lokaler med leietid på mer enn 10 år klassifiseres som formålsbygg.

Det kan leies lokaler i markedet på kontrakter med lengre varighet enn 10 år, og om summen av fremtidige leieforpliktelser¹ er på 80 mill. kroner eller mer, dersom det er økonomisk mest fordelaktig for staten. Slike saker skal sendes Justisdepartementet for godkjenning. Det vises for øvrig til «Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor», fastsatt ved kongelig resolusjon den 20.1.2012.

Riksadvokaten skal forelegge avtaler med en årlig husleie (husleie og andre driftsutgifter som er forbundet med avtalen) på mer enn 5 mill. kroner pr år for Justisdepartementet før avtale inngås.

8.3 Øvrige fullmakter

8.3.1 Tilsetting

Når det gjelder tilsettingsmyndighet, vises til personalreglement for Den høyere påtalemyndighet. Tilsettingene må ligge innenfor rammene av tjenestemannsloven og personalreglementet.

Følgende forutsetninger må være oppfylt for å kunne foreta en tilsetting:

1. Virksomheten må ha budsjettmessig dekning for de lønnskostnader m.v. som tilsettingen medfører.
2. Tilsettingen må være i tråd med de føringer som legges i tildelingsbrevet.
3. Tilsettingen må ligge innenfor rammene av tjenestemannsloven. Det er spesielt viktig at midlertidige tilsettinger skjer i samsvar med tjml. § 3 og lovens forskrift. Opphevelse av bevilgningsreglementets § 10 innebærer derfor ingen utvidelse i adgangen til midlertidig tilsetting.

8.3.2 Overføring av budsjettmidler mellom statsinstitusjoner

Det vises til rundskriv R-10/01 fra Finansdepartementet. Tilskudd fra andre departement skal først godkjennes av Justis- og beredskapsdepartementet. Overføring av budsjettmidler fra en statsinstitusjon til en annen statsinstitusjon skal normalt skje ved at mottakende institusjon får en belastningsfullmakt. Slik fullmakt skal alltid gis til en institusjon og ikke til en eller flere personer, jf. Stortingets bevilgningsreglement § 4, rundskriv R-10/01 fra Finansdepartementet

8.3.3 Kassasjon av materiell og utstyr

Virksomheten gis fullmakt til å kassere/selge materiell og utstyr. Inntektene fra salget skal føres til kredit på de respektive kapitlene under post 01.21.9, jf. pkt. om nettobudsjettering ved utskifting av utstyr.

Det vises til Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell mv. (K 0502). For avhending av fast eiendom vises til Avhendingsinstruksen (P 0825).

---

¹ Beregnet ved å multiplisere årlig leieforpliktelse (husleie og andre kostnader forbundet med leieavtalen) med antall år leieavtalen løper

9. FELLESFØRINGER

9.1 Sikkerhet og beredskap

9.1.1 Rutiner for sikkerhet, beredskap og krisehåndtering

Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet er basert på prinsippene om ansvar, nærhet og likhet, jf. Prop. 1 S (2011-2012). Ansvarsprinsippet innebærer at den virksomheten som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, også har ansvaret for å håndtere ekstraordinære hendelser på området.

Riksadvokaten skal kunne dokumentere at det er gjennomført tiltak som gjør det mulig å håndtere prioriterte funksjoner og oppgaver under kriser og katastrofer i fred og under sikkerhetspolitiske kriser.

Det forutsettes at Den høyere påtalemyndighet har et oppdatert beredskapsplanverk som er dokumenterbart, jf. de senere års tildelingsbrev.

Det bes om tilbakemelding/rapportering på dette hovedmålet i halvårs- og årsrapporten.

9.1.2 Kartlegging av sikkerhetstilstanden

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Sikkerhetsloven og dens forskrifter angir minimumskravene for beskyttelse av informasjon og objekter av betydning for rikets eller alliertes sikkerhet eller andre vitale nasjonale sikkerhetsinteresser.

Riksadvokaten skal i forbindelse med halvårsrapporten fremsende en rapport om sikkerhetstilstanden til departementet. Rapporten skal følge en mal som er under utarbeidelse og vil ettersendes virksomheten i løpet av februar 2012. Rapporten skal inneholde en oppsummering og en vurdering av sikkerhetstilstanden basert på eget oppdrag, egen virksomhet, eventuelle sikkerhetstruende hendelser og avdekkede sårbarheter. I tillegg skal den påpeke eventuelt forbedringspotensial og -tiltak i virksomheten.

Med bakgrunn i sine underliggende virksomheters rapporter vil departementet foreta en samlet vurdering av sikkerhetstilstanden innen sitt ansvarsområde, jf. forskrift om sikkerhetsadministrasjon § 4-4. 2. ledd og § 2-1, 1. ledd.

9.1.3 Objektsikkerhet

Sikkerhetsloven setter krav til en grunnsikring for informasjon og objekter av spesiell verdi for samfunnet, gjennom blant annet å stille krav til defensive sikkerhetstiltak. Lovendring og forskrift om objektsikkerhet trådte i kraft 1. januar 2011.

For å innfri forskriftens overgangsbestemmelser skal første gangs sikkerhetsklassifisering og vurdering av tiltak mot etterretningstrussel, skje senest to år

etter ikrafttredelsen av forskriften, dvs. ved utgangen av 2012. Dette betyr at departementet skal utpeke skjermingsverdige objekter og fastsette klassifiseringsgrad i justissektoren i løpet av 2012.

Departementet ber om at Riksadvokaten utarbeider en skadevurdering over hvilke objekter (som virksomheten råder over) som kan være skjermingsverdige. Skadevurdering er en vurdering av skadefølgene for riktes selvstendighet og sikkerhet og vitale nasjonale sikkerhetsinteresser, om objektet får redusert funksjonalitet eller blir utsatt for skadeverk, ødeleggelse eller rettstridig overtakelse av uvedkommende. For bistand i dette arbeidet henvises det primært til «Veileder i objektsikkerhet» som finnes på hjemmesidene til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (<https://www.nsm.stat.no/>). Skadevurderingen, med ev. forslag til objekter som kan være skjermingsverdige, skal oversendes departementet innen 1. juni 2012.

Departementet vil på bakgrunn av mottatt skadevurdering innlede dialog med virksomhetene om ev. utvalg av skjermingsverdige objekter og fastsettelse av klassifisering.

9.2 IKT

Det er en overordnet målsetting å gjøre brukerens møte med det offentlige enklere og frigjør ressurser både hos brukerne og det offentlige. Hver enkelt virksomhet må i sin utvikling av tjenester vurdere hvordan IKT kan benyttes i dette arbeidet. Rundskriv P4/2010 (obs nytt i 2011) gir føringer for krav til anskaffelser og utvikling av nye løsninger/tjenester eller ved vesentlig ombygging av eksisterende løsninger/tjenester. Riksadvokaten skal følge retningslinjene i dette rundskrivet.

Når det gjelder informasjonssikkerhet vises til Nasjonale retningslinjer for å styrke informasjonssikkerheten. Riksadvokaten skal ha et styringssystem for informasjonssikkerhet som blant annet omfatter verdivurdering og rapporteringsrutiner. Samfunnskritisk infrastruktur skal være identifisert, klassifisert og beskyttet.

IKT-utviklingen i justissektoren skal gjennomføres i tråd med vedtatt IKT-strategi 2011-2015. Det er en målsetning å oppnå bedre styring og samordning av IT-investeringer i statlig sektor, og det er derfor innført overordnede fellesføringer for alle IKT relaterte investeringer i staten. Eksempler på slike fellesføringer er krav til samordning med andre etater, etterlevelse av felles arkitekturprinsipper og pålagt bruk av felles løsninger som Altinn, ID-Porten (eID) og Norge.no.

Statlige virksomheter er pålagt generelle krav om god styring, samordning og gevinstrealisering gjennom Økonomiregelverket og Utredningsinstruksen. FAD har videre besluttet at det skal gjennomføres tiltak for å oppnå bedre styring og samordning av IT-investeringer i statlig sektor, jf. rundskriv med P11/2011 <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/dok/rundskriv/2011/samordning-og-styring-av-ikt-relaterte-i.html?id=661897>.

Justisdepartementet vil følge tettere opp IKT-utviklingsprosjekter og forvaltning og drift innenfor området.

9.3 IA-avtalen

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Virksomhetene skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til høyere pensjoneringsalder. Virksomhetene skal i årsrapporten systematisk beskrive sine egne aktivitets- og resultatmål, samt redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne.

9.4 Likestilling

For staten samlet er målsetningen å oppnå en kvinneandel i lederstillinger på 40 pst. Riksadvokaten skal i årsrapporten for 2012 redegjøre for hvilke tiltak som er iverksatt for å øke andelen kvinnelige ledere. Det skal også redegjøres for den faktiske tilstanden, inkludert igangsatte og planlagte tiltak, med hensyn til likestilling ellers i etaten. Justisdepartementet viser til at det over flere år har blitt rapportert særskilt til Stortinget om rekrutterings- og tilsettingspolitikk i politiet, herunder kjønnslikestilling, jf. bl.a. Prop. 1 S (2011-2012) for Justisdepartementet, del III, pkt. 4.

9.5 Brukerundersøkelser

Alle statlige etater skal regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser. Resultatene skal være offentlige. Alle statlige virksomheter skal i årsrapporten rapportere om de har gjennomført brukerundersøkelser og gjort dem offentlig tilgjengelige. De som ikke gjennomfører brukerundersøkelser i 2012, skal rapportere om når slike undersøkelser vil finne sted. Overordnet departement videresender rapporteringen samlet til FAD så raskt som mulig i 2013.

9.6 Statistikk for antall arbeidsplasser

Underliggende virksomheter skal i sine årsrapporter omtale statistikk over utviklingen i antall arbeidsplasser i de deler av landet hvor virksomheten er lokalisert.

9.7 Tilgjengeliggjøring av offentlige data for viderebruk

Etatene skal gjøre informasjon tilgjengelig i form av rådata i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi og kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagt og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne. Formatene må være basert på åpne standarder som til enhver tid er i overensstemmelse med Referanse katalogen og FADs føringer på nettstedet data.norge.no. Eventuelle vilkår for viderebruk må publiseres sammen med datasettene. Disse vilkårene bør være så åpne som mulig. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelig skal publiseres på etatens nettside. Dette bør ses i sammenheng med registrering av datasett på nettstedet data.norge.no. Det må klart fremkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Årsrapporten kan også nevne vurderinger som er gjort for datasett som ikke er gjort tilgjengelige. Ved oppgradering av eksisterende eller etablering av nye systemer for informasjonsbehandling skal tilgjengeliggjøring av rådata i maskinlesbare formater prioriteres høyere enn å lage publikumstjenester basert på de samme dataene. Dette gjelder kun dersom ingenting er til hinder for at rådataene gjøres tilgjengelige i maskinlesbare formater (personvernlov, etc.). Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.

